Додаток № 9 до Положення
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
Некрасівського НВК:
ДНЗ-ЗОШ І-ІІІ ступенів
Від 03.09.2026 р.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

за природничою освітньою галуззю (фізика)
7–9 класи закладів загальної середньої освіти

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Критерії визначають підходи до оцінювання результатів навчання учнів 7–9 класів з фізики (природнича освітня галузь) і є додатком до Положення про критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання учнів [Назва закладу освіти].

1.2. Критерії розроблено на основі: Загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів (додаток до наказу МОН України від 04.05.2026 № 722, пункт 7 розділу VI); Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів (наказ МОН України від 14.08.2026 № 1427); Державного стандарту базової середньої освіти (постанова КМУ від 30.09.2020 № 898, зі змінами, внесеними постановою КМУ від 06.08.2026 № 1000), зокрема додатка 10 «Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів у природничій освітній галузі» (результати з кодом «ПРО»).

1.3. Об'єктом оцінювання є обов'язкові результати навчання, визначені Державним стандартом і згруповані за групами результатів природничої галузі. Конкретні очікувані результати визначаються модельною навчальною програмою, обраною закладом освіти; ці Критерії не залежать від вибору конкретної модельної програми.

1.4. Оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою відповідно до чотирьох рівнів навчальних досягнень (початковий 1–3, середній 4–6, достатній 7–9, високий 10–12) з урахуванням п'яти показників навчальної та пізнавальної діяльності, визначених наказом № 722.

1.5. Фізика як окремий предмет вивчається у 7–9 класах (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти). Критерії подано для цього циклу (розділ IV) відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом.

РОЗДІЛ ІІ. ГРУПИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРИРОДНИЧОЇ ГАЛУЗІ

2.1. Оцінювання здійснюється за групами результатів природничої галузі, визначеними Державним стандартом (додаток 10):

Група	Зміст групи результатів (за Держстандартом, додаток 10)
1. Фізичне дослідження	Виявляє проблему, формулює мету й гіпотезу, планує та проводить дослідження (спостереження, фізичний експеримент, вимірювання, моделювання), аналізує й презентує результати (ПРО 1.1–1.6)
2. Робота з фізичною інформацією	Здійснює пошук, оцінює та систематизує фізичну інформацію; представляє її в різних формах (графіки, схеми, таблиці, формули) (ПРО 2.1–2.2)

Група	Зміст групи результатів (за Держстандартом, додаток 10)
3. Пізнання фізичних явищ	Усвідомлює розмаїття явищ природи; класифікує фізичні об'єкти та явища; виявляє взаємозв'язки й закономірності; усвідомлює значення фізики і техніки (ПРО 3.1–3.4)
4. Розв'язання проблем і взаємодія	Розрізняє наукове мислення; аналізує та розв'язує фізичні задачі й проблеми; працює в групі; оцінює власну діяльність (ПРО 4.1–4.5)

РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ЗА РІВНЯМИ (спільні для галузі)

3.1. Загальні критерії застосовуються до всіх груп результатів галузі та конкретизуються в розділі IV. Рівень навчальних досягнень визначається за сукупністю п'яти показників (додаток до наказу № 722, пункт 7 розділу VI):

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
Початковий	1	сприймає інформацію, отриману від особи, яка провадить педагогічну діяльність (далі – педагогічний працівник) (інших осіб), намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок	виконує частину навчальних дій / простих завдань за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	2	розпізнає частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	3	відтворює за зразком частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, відповідає на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі або з допомогою педагогічного працівника; потребує періодичного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
		змістових і логічних помилок				
Середній	4	відтворює основну інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, знаходить в отриманій інформації відповіді на прості запитання	виконує типові репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою педагогічного працівника; виконує частину завдання під час роботи в групі з допомогою інших учасників групи	включається в комунікацію за ініціативою інших; реагує на звернення не завжди по суті; взаємодіє з групою формально	виявляє вміння епізодично
	5	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання	виконує репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою або під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі з частковою допомогою інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з групою пасивно	виявляє вміння епізодично
	6	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює уточнювальні запитання за змістом отриманої інформації	виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння епізодично
Достатній	7	знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію, перетворює один вид інформації в інший за зразком, формулює запитання за змістом отриманої інформації	виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом, розпізнає стандартні проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, співпрацює під час роботи в групі	долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	8	зіставляє і порівнює за заданою ознакою інформацію, отриману з різних джерел, перетворює один вид інформації в інший	виконує типові дослідницькі завдання, вирізняє проблемні ситуації з-поміж запропонованих, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, активно	долучається до комунікації, за потреби ініціює комунікацію; порівнює позиції учасників комунікації; бере участь у пошуку рішень	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
				співпрацює з іншими учасниками групи, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі		
	9	аналізує інформацію, отриману з різних джерел	виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові завдання; вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові завдання	долучається до комунікації та може її ініціювати; аналізує позиції інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
Високий	10	узагальнює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та окремі творчі завдання; вибирає із множини відомих доцільні способи розв'язання проблемних ситуацій, пропонує альтернативні способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до організації роботи групи / активно співпрацює в групі для досягнення навчальних цілей; аналізує власні навчальні дії та дії групи щодо досягнення навчальних цілей	ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших; пропонує ідеї, обстоює їх	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	11	оцінює інформацію, отриману з різних джерел за наданими критеріями	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання проблемних ситуацій і розв'язує їх різними способами	планує та організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; конструктивно взаємодіє у групі, аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії, аналізує дії групи щодо досягнення навчальних цілей	активно ініціює та підтримує комунікацію; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, розвиває думки інших учасників комунікації	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	12	оцінює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій і розв'язує їх доцільними способами, аргументуючи свій вибір	усвідомлено діє в нестандартних ситуаціях самостійно / в парі / групі, оцінює ризики й прогнозує наслідки; обґрунтовує, аналізує та оцінює власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює / планує / організовує співпрацю в групі	виступає посередником у комунікації; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, формує власну лінію обґрунтування; спрямовує взаємодію на досягнення спільної мети; надає конструктивний зворотний зв'язок	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
				для досягнення навчальних цілей; оцінює власний внесок та діяльність групи для отримання очікуваного результату		

РОЗДІЛ IV. КРИТЕРІЇ ЗА ГРУПАМИ РЕЗУЛЬТАТІВ (7–9 КЛАСИ)

4.1. Критерії за групами результатів для учнів 7–9 класів (обов'язкові результати з кодами «9 ПРО …» за Державним стандартом):

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
1. Фізичне дослідження	За постійної допомоги виявляє окремі прості фізичні питання; мети й гіпотези не формулює; спостереження, вимірювання та дослід виконує фрагментарно.	За зразком формулює питання й мету фізичного дослідження; за планом проводить спостереження, вимірювання чи дослід; окремі висновки робить з опорою.	Самостійно виявляє проблему дослідження, визначає мету й формулює гіпотезу; планує й проводить фізичний експеримент, вимірювання, моделювання; аналізує результати, оцінює похибки, формулює висновки та презентує їх.	Упевнено виявляє й обґрунтовує проблему фізичного дослідження, висуває й перевіряє гіпотезу; самостійно планує й реалізує складний експеримент; критично аналізує результати з урахуванням похибок, презентує та здійснює самоаналіз.
2. Робота з фізичною інформацією	За постійної допомоги знаходить окрему фізичну інформацію; оцінити й систематизувати її не може.	За зразком здійснює пошук і систематизує фізичну інформацію; подає її у визначеній формі (таблиця, графік).	Самостійно здійснює пошук, оцінює й систематизує фізичну інформацію; представляє її в різних формах (графіки, діаграми, схеми, формули).	Упевнено здійснює пошук, критично оцінює достовірність і систематизує фізичну інформацію з різних джерел; доцільно представляє її різними, зокрема цифровими, засобами.

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
3. Пізнання фізичних явищ	За постійної допомоги називає окремі фізичні явища; класифікувати їх і виявляти зв'язки не може.	За зразком класифікує фізичні явища та величини; з опорою встановлює окремі взаємозв'язки й залежності.	Самостійно класифікує фізичні об'єкти, явища та величини; обґрунтовує взаємозв'язки й закономірності (залежності між величинами); усвідомлює значення фізики й техніки.	Усвідомлює єдність і розмаїття явищ природи; самостійно виявляє закономірності та причинно-наслідкові зв'язки фізичних процесів; оцінює роль фізики, техніки й технологій для суспільства та сталого розвитку.
4. Розв'язання проблем і взаємодія	За постійної допомоги не відрізняє наукове пояснення від побутового; фізичної задачі не аналізує; у групі пасивний.	За зразком аналізує просту фізичну задачу; обирає спосіб розв'язання з опорою; працює в групі за визначеною роллю.	Самостійно аналізує фізичну задачу чи проблему, обирає стратегію розв'язання із запропонованих або пропонує власну; продуктивно взаємодіє в групі; оцінює власну діяльність і діяльність групи.	Розрізняє наукове й ненаукове мислення; самостійно розв'язує складні фізичні задачі й проблеми, обґрунтовує власні стратегії; ефективно організовує роботу групи; критично оцінює діяльність і результати.

РОЗДІЛ V. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ З ФІЗИКИ

5.1. Оцінювання охоплює фізичні дослідження й експерименти, лабораторні та практичні роботи, вимірювання, розв'язування фізичних задач і проблемних ситуацій. Види робіт і їх періодичність визначає вчитель відповідно до модельної програми й календарно-тематичного планування (наказ № 1427, розділ II).

5.2. Поточні оцінки не виставляються за кожне завдання чи на кожному уроці (наказ № 1427, розділ IV). Тематичне оцінювання для 5–9 класів не є обов'язковим (наказ № 1427, розділ V).

Оцінювання за групами результатів здійснюється лише за рішенням закладу освіти (Положення, п. 3.3; протокол педагогічної ради від 31.08.2026 № 1); за відсутності такого рішення оцінювання здійснюється на загальних підставах.

5.3. Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до розділу 1.7 Положення (за рівнем підтримки, з адаптацією/модифікацією згідно з ІПР/ІНП).

РОЗДІЛ VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Ці Критерії є невід'ємною частиною Положення про критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання учнів закладу освіти і оприлюднюються на офіційному вебсайті закладу освіти разом з Положенням.

6.2. Критерії переглядаються у разі внесення змін до Державного стандарту, наказів № 722, № 1427 або за рішенням педагогічної ради.

Розробник:

Заступник директора з НВР _____ Юлія СЕРГІЄНКО

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради

Від.31.08.2026 №1